

230112 IM Korte samenvatting gedachtegang van Persoonsgerichte zorg naar relatie-optimalisatie

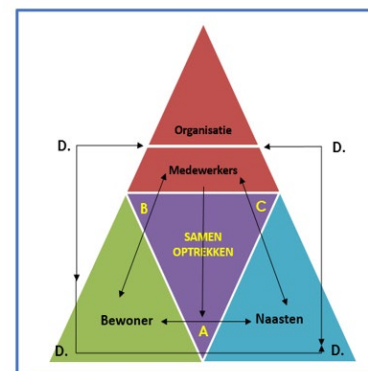
Gebaseerd op o.a. opzet artikel Geron door Erica en Ina. Bron: www.mourispb.nl , onderdeel PSO.

1. Samen optrekken en participatie

“Vrijwel iedereen die betrokken is bij hulp en zorg voor ouderen wil de participatie van naasten bevorderen.”

“Feit is dat de noodzaak tot gelijkwaardige samenwerking tussen formele (professionele) en informele hulp groeit.”

“De relatiedriehoek als model laat zien dat samen optrekken in de zorg vraagt om *gelijkwaardige samenwerking* tussen client, naaste(n) en medewerkers vanuit betekenisvolle relaties”.

Beeld: Model Relatiedriehoek

2. Betekenisvolle relaties

“Nolan et al (2006) hebben op basis van uitgebreid literatuur- en praktijkonderzoek geïdentificeerd wat mensen van wezenlijk belang vinden in zorgrelaties (zie tabel 2). Hun raamwerk maakt inzichtelijk welke universele gevoelens (senses) bijdragen aan *betekenisvolle relaties*. Voor organisaties en zorgverleners kan dit een handvat bieden om inhoud te geven aan het bevorderen van de participatie en samen optrekken met ouderen en hun naasten.”

Tabel 2 Six Senses in the Context of Caring Relationships (Senses Framework)

Sense of Security	o.a. bij zorg/hulp ontvangen en bij zorg/hulp kunnen geven
Sense of Continuity	o.a. passend bij biografie, bestaande relaties en gewoontes en rolmodellen
Sense of Belonging	o.a. er bij (blijven) horen; het samen doen; gezien en erkend worden
Sense of Purpose	o.a. zinvolle activiteiten, waardigheid in zorg en leven behouden
Sense of Achievement	o.a. kans om waardevol te kunnen bijdragen aan zorg en leven in de setting
Sense of Significance	o.a. het gevoel krijgen dat je er toe doet

Gebaseerd op Sense Framework van Nolan et al (2006)

Beeld: Senses framework

3. Gradaties in betrokkenheid

Er is onderscheid te maken in gradaties van (gewenste) *betrokkenheid van ouderen en naasten* ten aanzien van het primair proces van wonen, leven en zorg. We hebben hiertoe een ladder van betrokkenheid opgesteld, dat “zorgverleners en hun organisaties kan helpen om na te gaan hoe ze op dit moment de betrokkenheid van naasten stimuleren en wat ze kunnen doen om de betrokkenheid te vergroten. Betrokkenheid wordt gestimuleerd als zorgrelaties van betekenis zijn”.

Tabel Ladder van betrokkenheid tussen cliënten / naasten en medewerkers van zorgorganisaties |

	Mate van betrokkenheid	Manier van elkaar betrekken
Trede 1	Elkaar informeren	Eenzijdige communicatie, men deelt elkaar ter info e.e.a. mee, mondeling of schriftelijk.
Trede 2	Met elkaar kennismaken en in gesprek gaan	Begin meerzijdige communicatie: essentiële beginstap voor de start van een betekenisvolle relatie, de basis voor gehoord en gezien worden, het delen van wensen en verwachtingen.
Trede 3	Elkaar raadplegen en consulteren	Elkaar uitnodigen kennis en ervaring in te brengen, naar elkaar luisteren en samen leren.
Trede 4	Met elkaar overleggen en afstemmen	Samen zaken bespreken, bepalen wat wijsheid is en hoe punten (beter) aan te pakken.
Trede 5	Samendoen en coproduceren	Met elkaar optrekken in wonen, zorgen, leven en werken.

Beeld: ladder van betrokkenheid

4. Relatie-optimalisatie

“Als een organisatie haar zorg- en werkprocessen wil verbeteren (optimaliseren), dan is er vaak geen expliciete aandacht voor de gevolgen voor de relaties in de tirade”. Niet het organisatorische kader, maar eerder het relationele kader dient uitgangspunt te zijn voor procesoptimalisatie. We noemen dit *relatie-optimalisatie*. Dit vraagt om een dienende houding van organisaties: hoe kunnen zij de bewonersreis zo faciliteren, dat betekenisvolle relaties tot stand komen, betrokkenheid van allen vergroot wordt en bewoners en hun naasten uitgenodigd en gestimuleerd worden om zo veel als gewenst en mogelijk is te participeren?

Beeld: Bewonersreis Inhuizing